

REGULAMENTUL
privind procedurile de examinare și raportare internă
a dezvoltărilor practicilor ilegale în cadrul Agenției Navale a Republicii Moldova

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul privind procedurile de examinare și raportare internă a dezvoltărilor practicilor ilegale (în continuare – Regulament) în cadrul Agenției Navale a Republicii Moldova (în continuare- ANRM) stabilește procedura de raportare internă a dezvoltărilor practicilor ilegale de către angajații ANRM, precum și procedura de înregistrare și examinare a dezvoltărilor practicilor ilegale, de recunoaștere în calitate de avertizor de integritate și de aplicare a măsurilor de protecție față de angajații care dezvoltă cu bună-credință și în interes public practicile ilegale interne.

2. Regulamentul este elaborat în conformitate cu prevederile Legii integrității nr. 82/2017, Legii privind avertizorii de integritate nr. 122/2018 și Hotărârii Guvernului nr. 23/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de examinare și raportare internă a dezvoltărilor practicilor ilegale.

3. Pentru buna funcționare a ANRM în conformitate cu mandatul său legal de servire a interesului public și pentru asigurarea neafectării drepturilor omului, a imaginii și reputației ANRM, Directorul și angajații ANRM trebuie să nu admită și să denunțe neîntârziat încercările de implicare a lor în manifestări de corupție. Angajații ANRM care cunosc cazuri de manifestări de corupție, de practici ilegale și lipsite de etică ce amenință interesul public, care au loc în cadrul ANRM și/sau în cadrul entităților private cu care se află în raporturi de serviciu, dar în care nu sunt atrași nemijlocit, sunt în drept să depună o sesizare la Directorul ANRM sau, după caz, la autoritatea anticorupție responsabilă, la alte autorități publice competente.

4. În sensul prezentului Regulament se utilizează terminologia definită în art. 3 din Legea privind avertizorii de integritate nr. 122/2018.

II. Procedura de recepționare/înregistrare
și examinare a dezvoltărilor interne

5. Dezvăluirea internă a practicilor ilegale include următoarele etape:

1) informarea conducerii ANRM despre practica ilegală prin completarea de către angajat a formularului dezvoltării interne a practicilor ilegale, conform anexei nr. 1 la prezentul Regulament;

2) recepționarea/înregistrarea dezvoltării interne a practicilor ilegale în Registrul dezvoltărilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate, conform anexei nr. 2 la prezentul Regulament;

3) examinarea dezvoltării interne, acordarea statutului de avertizor și informarea angajatului ANRM despre statutul acordat, precum și informarea acestuia despre rezultatele examinării dezvoltării interne.

6. Conducerea ANRM, în vederea asigurării implementării normelor privind procedurile de examinare și raportare internă a dezvoltărilor practicilor ilegale, are obligațiile stipulate în pct. 5 din

Regulamentul privind procedurile de examinare și raportare internă a dezvăluirilor practicilor ilegale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2020.

7. Dezvăluirile interne sunt înregistrate în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate și ținut de către persoana/subdiviziunea responsabilă.

8. Persoana care a făcut dezvăluirea internă obține statutul de avertizor de integritate doar dacă dezvăluirea practicilor ilegale corespunde condițiilor prevăzute la pct. 9.

9. Pentru a fi înregistrată în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate și pentru a fi recunoscută drept avertizare de integritate, dezvăluirea practicilor ilegale trebuie să întrunească următoarele condiții:

- 1) să fie făcută de un angajat al ANRM;
- 2) să se refere la activitatea ANRM;
- 3) să conțină informații/probe despre practicile ilegale și prejudicierea reală, iminentă sau potențială a interesului public;
- 4) persoana care face dezvăluirea trebuie să se identifice (nume, prenume, locul de muncă, date de contact, iar în cazul adresării în scris a avertizării de integritate – și semnătura).

10. Înregistrarea unei dezvăluiri a practicilor ilegale de interes public în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate acordă angajatului ANRM care o face statutul de avertizor de integritate.

11. Dacă dezvăluirea este înregistrată, angajatului ANRM, în contextul recunoașterii sale în calitate de avertizor de integritate, i se comunică următoarele detalii:

1) în cazul depunerii în scris a avertizării de integritate: confirmarea scrisă privind înregistrarea în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate, faptul inițierii unei examinări a circumstanțelor descrise în avertizarea de integritate și termenul în care va fi informat despre rezultatele examinării;

2) în cazul comunicării avertizării de integritate prin telefon: numărul de înregistrare a apelului, faptul inițierii unei examinări a circumstanțelor descrise în avertizarea de integritate și termenul în care poate reveni cu un apel sau, după caz, în care operatorul îl va contacta telefonic (conform preferințelor angajatului ANRM) pentru a-l informa despre rezultatele examinării;

3) indiferent de modalitatea de comunicare a avertizării de integritate: despre respectarea confidențialității identității sale la examinarea dezvăluirii, cu excepția cazurilor de pornire a procedurilor penale sau contravenționale în care este atras în calitate de martor și solicită protecție;

4) în toate cazurile: faptul că statutul de avertizor de integritate îi va fi retras dacă, pe parcursul examinării, se constată că dezvăluirea nu întrunește vreuna dintre condițiile prevăzute la pct. 9.

12. În cazul în care, pe parcursul examinării dezvăluirii, se constată că aceasta nu întrunește condițiile prevăzute la pct. 9 sbp. 1, 2, sau 4, informația transmisă se examinează în baza regulilor generale.

13. În cazul dezvăluirii publice a practicilor ilegale, angajatul ANRM poate fi recunoscut în calitate de avertizor de integritate fie de către autoritățile de examinare, fie de către autoritățile de protecție, cu solicitarea concomitentă a acordării protecției în condițiile pct. 31.

14. De la data înregistrării dezvăluirii interne, persoana/subdiviziunea responsabilă examinează și verifică informațiile prezentate în dezvăluirea internă astfel încât să garanteze

confidențialitatea identității angajatului ANRM care dezvăluie o practică ilegală, în conformitate cu prevederile pct. 15 și 16.

15. Identitatea angajatului ANRM care dezvăluie practici ilegale nu se divulgă și nu se comunică persoanelor bănuite de asemenea practici, dacă angajatul însuși nu dezvăluie sau nu comunică identitatea sa.

16. Datele cu caracter personal pot fi divulgate doar în cazul urmăririi penale pornite în baza dezvăluirii de interes public. În acest caz, avertizorul de integritate este audiat în calitate de martor în condițiile Codului de procedură penală al Republicii Moldova sau, după caz, ale Codului contravențional al Republicii Moldova și poate beneficia de protecție în conformitate cu Legea nr. 105/2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal.

17. În cadrul examinării dezvăluirii interne a practicii ilegale, persoana/subdiviziunea responsabilă poate solicita angajatului ANRM care a depus dezvăluirea informații suplimentare în limitele celor prevăzute la pct. 9.

18. În cazul în care dezvăluirea internă conține elementele constitutive ale unei contravenții sau infracțiuni, ANRM, în termen de 3 zile, este obligată să transmită informația cuprinsă în dezvăluire cu privire la practicile ilegale ce amenință interesul public, care au loc în cadrul ANRM, Centrului Național Anticorupție sau, după caz, unei alte autorități publice competente.

19. Persoana/subdiviziunea responsabilă informează imediat conducerea ANRM despre înregistrarea dezvăluirii, dar nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare celei în care a recepționat dezvăluirea practicii ilegale.

20. În cazul în care dezvăluirea practicii ilegale vizează nemijlocit conducerea ANRM, persoana/subdiviziunea responsabilă informează despre aceasta imediat entitatea ierarhic superioară acesteia sau, după caz, Centrul Național Anticorupție, precum și despre pierderea, dispariția sau distrugerea probelor ce confirmă dezvăluirea practicii ilegale.

21. În cazul în care informațiile expuse în dezvăluirea practicilor ilegale nu se confirmă, persoana/subdiviziunea responsabilă prezintă conducerii ANRM o notă motivată despre cele constatate și rezultatele verificării, la care se anexează materialele aferente.

22. Nota motivată și materialele aferente anexate se păstrează timp de 5 ani de la data emiterii acestora, în condiții care să asigure protejarea informațiilor împotriva accesului, transmiterii, distrugerii, alterării sau modificării acestora.

23. Angajatul poate omite procedurile de dezvăluire internă a practicii ilegale, făcând o dezvăluire externă sau publică, atunci când:

- a) consideră că angajatorul ar putea fi implicat în practicile ilegale dezvăluite;
- b) consideră că există riscul nerespectării confidențialității datelor sale;
- c) consideră că există riscul pierderii, al dispariției sau al distrugerii probelor;
- d) angajatorul nu i-a asigurat înregistrarea dezvăluirii practicilor ilegale în condițiile pct. 7 sau nu l-a informat cu privire la rezultatele examinării în termenul prevăzut la pct. 25-27.

24. Clauzele de confidențialitate și secret profesional dintre angajator și angajat nu împiedică dezvăluirea practicilor ilegale.

III. Termenele de examinare a avertizărilor de integritate

25. Avertizorul de integritate este informat, în scris sau, după caz, telefonic, potrivit pct. 9, în termen de 30 de zile de la data înregistrării în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate, despre rezultatele examinării avertizării de integritate.

26. În cazul în care termenul prevăzut la pct. 25 este insuficient, acesta poate fi prelungit cu încă 30 de zile, cu informarea corespunzătoare a avertizorului de integritate.

27. Dacă, în baza avertizării de integritate, este pornit un proces contravențional sau penal, avertizorului de integritate i se aduce la cunoștință că avertizarea de integritate va fi examinată în condițiile și termenele Codului contravențional al Republicii Moldova sau ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova.

IV. Măsurile de protecție

28. Orice caz și formă de răzbunare împotriva angajaților se examinează, urmând a fi stabilită legătura de cauzalitate (cauză-efect) care există între dezvăluire și tratamentul defavorabil suferit, în mod direct sau indirect, de către avertizorul de integritate.

29. Pentru a asigura aplicarea măsurilor de protecție a avertizorilor, conducerea ANRM:

1) examinează solicitările de protecție ale avertizorilor de integritate prin completarea formularului, conform anexei nr. 3

2) întreprinde acțiuni cu caracter administrativ în vederea încetării răzbunării împotriva angajatului, aplicând garanțiile stabilite de legislație pentru protecția avertizorului de integritate.

30. Avertizorul de integritate care a comunicat o dezvăluire cu bună-credință nu este pasibil de răspundere disciplinară.

31. Angajatul ANRM care, în legătură cu avertizarea de integritate pe care a făcut-o, este supus răzbunării (prin acțiuni, inacțiuni sau amenințări) din partea conducerii ANRM sau unei alte persoane din cadrul ANRM, este în drept să solicite protecție de la autoritățile prevăzute la pct. 32.

32. Protecția avertizorilor de integritate este asigurată de următoarele entități:

1) ANRM, în cazul dezvăluirilor interne ale practicilor ilegale.

2) Avocatul Poporului, în cazul dezvăluirilor externe și publice ale practicilor ilegale.

33. ANRM întreprinde acțiuni cu caracter administrativ în vederea încetării răzbunării împotriva angajatului ANRM, inclusiv la locul de muncă, și a asigurării protecției acestuia ca avertizor de integritate. ANRM anulează actele administrative cu valoare de răzbunare în legătură cu dezvăluirea practicilor ilegale făcută de avertizorul de integritate.

34. Avocatul Poporului examinează cererea de protecție a avertizorilor de integritate și contribuie la apărarea acestora în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul). În cazul dezvăluirilor publice ale practicilor ilegale, Avocatul Poporului se poate sesiza din oficiu în conformitate cu art. 22 din Legea 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului.

35. Avertizorul de integritate beneficiază de următoarele garanții:

a) transferul său ori al persoanei care întreprinde acțiuni de răzbunare, pe perioada examinării cererii de acordare a protecției, într-o altă subdiviziune a ANRM, cu menținerea specificului de activitate, iar în lipsa acesteia – într-o subdiviziune care desfășoară o activitate conexă, pentru a exclude sau a limita influența persoanei care s-a răzbunat în legătură cu avertizarea de integritate sau dezvăluirea practicilor ilegale;

b) sancționarea persoanei care s-a răzbunat în legătură cu avertizarea de integritate sau dezvăluirea practicilor ilegale ori, după caz, a conducerii ANRM pentru neasigurarea măsurilor de protecție;

c) anularea sancțiunii disciplinare, constatată de către conducerea ANRM sau, după caz, de către instanța de contencios administrativ, care i-a fost aplicată angajatului ANRM ca urmare a unei dezvăluiri în interes public făcute cu bună-credință;

d) despăgubirea prejudiciilor materiale și morale suportate în urma răzbunării.

36. Avertizorul de integritate supus răzbunării este în drept să depună la autoritățile de protecție o cerere scrisă pentru a solicita realizarea garanțiilor sale prevăzute la pct. 35.

37. Pentru a beneficia de protecție, angajatul ANRM trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să fie recunoscut în calitate de avertizor de integritate în condițiile pct. 9 sau să fi făcut o dezvăluire publică a practicilor ilegale;

b) să fie supus răzbunării;

c) să existe legătură de cauzalitate între dezvăluirea practicilor ilegale și pretinsa răzbunare.

38. Autoritatea de protecție va examina în regim prioritar, în termen de cel mult 15 zile, cererea prin care se solicită protecția avertizorului de integritate, după care va informa avertizorul de integritate cu privire la satisfacerea cererii sale sau despre motivele refuzului.

39. Curgerea termenului începe în ziua intrării și înregistrării cererii la autoritatea de protecție.

40. Protecția acordată poate fi retrasă în cazul constatării ulterioare a următoarelor situații:

a) informația comunicată nu este veridică, inclusiv se demonstrează că angajatul ANRM cunoștea sau trebuia să cunoască despre caracterul fals al conținutului dezvăluirii sale (dezvăluirea nu este făcută cu bună-credință);

b) pretinsa răzbunare nu este reală;

c) între dezvăluirea de interes public și pretinsa răzbunare nu există legătură de cauzalitate.

V. Sancționarea încălcărilor

41. Neluarea de către conducerea ANRM a măsurilor de asigurare a dezvăluirii practicilor ilegale în cadrul entității, nerespectarea confidențialității angajaților care dezvăluie practici ilegale și neasigurarea măsurilor de protecție a angajaților recunoscuți în calitate de avertizori de integritate atrag răspundere disciplinară și/sau contravențională.

42. Divulgarea de către reprezentantul ANRM sau al altor autorități de examinare a identității avertizorului de integritate persoanelor pretins responsabile de practicile ilegale pe care acesta le invocă atrage răspundere disciplinară și/sau contravențională.

43. Neluarea măsurilor de încetare sau de suspendare a faptelor care prejudiciază interesul public și/sau de preîntâmpinare a faptelor care pot cauza prejudicii ulterioare interesului public atrage răspundere contravențională sau, după caz, penală.

44. Răzbunarea împotriva avertizorului de integritate atrage răspundere contravențională sau, după caz, penală.

45. Conducerei ANRM îi revine sarcina să demonstreze că măsurile întreprinse față de angajat nu au legătură cu avertizarea de integritate sau implicarea acestuia în orice calitate în raport cu o avertizare de integritate. În caz contrar, faptele conducerii ANRM se consideră răzbunare.

46. Repararea prejudiciilor materiale și morale cauzate avertizorului de integritate se suportă de către ANRM.

VI. Dispoziții finale

47. Actul juridic privind desemnarea persoanei/subdiviziunii responsabile este adus la cunoștința tuturor angajaților ANRM contra semnătură.

48. Modificarea prezentului Regulament se efectuează în urma amendamentelor la Legea privind avertizorii de integritate nr. 122/2018 și Hotărârii Guvernului nr. 23/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de examinare și raportare internă a dezvăluirilor practicilor ilegale.

Formularul dezvăluirii interne a practicii ilegale

I. Date generale despre angajat	
Se completează de către angajat	Se completează de către angajator (persoana/subdiviziunea responsabilă de examinarea dezvăluirii)*
1. Locul de muncă, subdiviziunea în care activează, funcția ocupată _____ _____	1. _____ _____ _____
2. Relația cu angajatorul (contract individual de muncă sau raporturi juridice contractuale, civile) _____ _____	2. _____ _____ _____
II. Date despre practica ilegală	
1. Descrierea practicii ilegale dezvăluite _____ _____ _____	1. _____ _____ _____
2. Amenințarea/prejudicierea interesului public prin practica ilegală (în ce constă aceasta) _____ _____ _____	2. _____ _____ _____
3. Prezentarea probelor/informațiilor care confirmă practica ilegală dezvăluită sau indicarea modalităților de verificare a informației dezvăluite _____ _____ _____	3. _____ _____ _____
4. Cu referire la această practică ilegală, ați făcut o dezvăluire publică sau o dezvăluire anterioară (transmisă altor autorități, altor persoane fizice și/sau juridice ori reprezentanților societății civile și/sau mass-mediei)? (Se indică data, luna, anul și cui a fost transmisă această dezvăluire) _____ _____	
III. Recunoașterea în calitate de avertizor de integritate**	
Decizia: _____ _____	
_____ (Data)	_____ (Semnătura persoanei responsabile de examinarea dezvăluirii practicii ilegale)
C O T O R	
Dezvăluirea internă a practicii ilegale este recepționată de către _____ (Numele, prenumele persoanei responsabile care recepționează dezvăluirea)	
Numărul de înregistrare în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate _____	

* Se verifică dacă dezvăluirea întrunește condițiile prevăzute la pct. 7 din prezentul Regulament.

**Se completează de către angajator (persoana/subdiviziunea responsabilă de examinarea dezvăluirii), menționând-se dacă dezvăluirea întrunește condițiile prevăzute la pct. 7 din prezentul Regulament și angajatul este recunoscut în calitate de avertizor de integritate.

Notă: Numele, prenumele, datele de contact, iar în cazul în care dezvăluirea se face în scris, și semnătura angajatului sunt indicate pe versoul formularului.

CERERE
de solicitare a protecției avertizorului de integritate

Subsemnatul/subsemnata, _____
(nume, prenume)

angajat(ă) în cadrul _____
(se indică denumirea entității (organizației/instituției))

deținător/deținătoare a(l) statutului de avertizor de integritate acordat în temeiul:

Pct. 10 din Regulament;

Pct. 13 din Regulament;

_____.
(se indică denumirea autorității care a acordat statutul de avertizor de integritate)

de la data de _____, solicit acordarea garanțiilor de protecție prevăzute la pct. 33 din Regulament.

În privința mea au avut loc acțiuni de răzbunare în legătură cu avertizarea de integritate depusă, care s-au manifestat prin:

_____.
(se descriu în mod expres măsurile de răzbunare, precum și numele, prenumele și funcția persoanelor care au recurs la acțiuni de răzbunare)

În vederea respectării drepturilor mele și încetării acțiunilor de răzbunare, solicit aplicarea uneia sau cumulativ unora dintre următoarele garanții:

transferul, cu menținerea specificului de activitate, al subsemnatului/subsemnatei sau al persoanei care întreprinde acțiuni de răzbunare _____.
(se indică numele, prenumele și funcția persoanei)

pe perioada examinării cererii de acordare a protecției, într-o altă subdiviziune în care activează/subdiviziune care desfășoară o activitate conexă _____.
(se indică denumirea entității și a subdiviziunii)

sancționarea persoanei care a întreprins acțiuni de răzbunare în legătură cu avertizarea de integritate sau dezvăluirea practicilor ilegale _____.
(se indică numele, prenumele și funcția persoanei)

sancționarea conducătorului entității (publice sau private) pentru neasigurarea măsurilor de protecție _____.
(se indică numele, prenumele și funcția persoanei)

anularea sancțiunii disciplinare, constatată de către angajator sau, după caz, de către instanța de contencios administrativ, aplicată subsemnatului/subsemnatei ca urmare a unei dezvăluiri publice făcute cu bună-credință

(se indică categoria sancțiunii aplicate, instituția care a decis aplicarea și data aplicării sancțiunii)

despăgubirea prejudiciilor materiale și morale suportate în urma răzbunării

(se menționează categoria prejudiciilor suportate și valoarea prezumtivă a acestora)

Anexez la prezenta cerere de protecție următoarele documente/probe care demonstrează acțiunile de răzbunare întreprinse în privința mea:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(data)

(semnătura)

Date de contact:

Localitate: _____

Raion: _____

Cod poștal: _____

Telefon: _____

Fax: _____

E-mail: _____